

Asia: VN/30743/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi eräistä leikkauksista ja lääketieteellisistä toimenpiteistä sekä luonnoksista erikoissairaanhoidon keskittämisasiäsetuksen ja päivystysasetuksen muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit ehdotetusta leikkauksista ja tiettyjä lääketieteellisiä toimenpiteitä koskeva valtioneuvoston asetuksesta. Onko ehdotettu asetusta selkeä ja toimeenpantavissa, ja onko siinä huomioitu oleelliset asiat? Ellei mielestänne ole, miten sitä pitäisi muuttaa?

Kainuun hyvinvointialue pitää asetuksen tavoitteita potilasturvallisuuden varmistamisesta ja sääntelyn ajantasaisuudesta kannatettavina. Asetus on selkeä ja toimeenpantavissa. On erittäin kannatettavaa, ettei asetuksessa täsmällisesti nimetä päivä- tai lyhytjälkihoitoisesti tehtäviä leikkauksia. Asetusluonnos on kuitenkin jossain määrin ristiriitainen: määrään perustuvaa laatukriteeriä vaaditaan osalta palveluntuottajista, mutta ei kaikilta. Tällainen epäjohtonmukaisuus ei ole perusteltavissa, ja se vaarantaa toimijoiden tasavertaisen kohtelun. Erityisosaaminen lasten ja kehitysvammaisten leikkauksissa on tärkeä huomio.

Kommentit erikoissairaanhoidon keskittämisasiäsetuksen 4 §:n muutosehdotuksesta (psykoterapeuttisiin ja psykososiaalisiin menetelmiin liittyvä työnjako)

Kainuu korostaa, että alueellinen työnjako ja yhteistyö on tärkeää, mutta samalla on huomioitava, että myös pienemmillä hyvinvointialueilla on riittävä osaaminen ja resurssit toteuttaa terapiatakuu. Työnjaon suunnittelussa tulee huomioida alueelliset erityispiirteet, kuten väestön ikärakenne, palvelutarve ja saavutettavuus. Koordinaattorin tueksi olisi hyvä luoda selkeä valtakunnallinen ohjaus- ja tukirakenne, joka mahdollistaa menetelmien vaikuttavuuden seurannan ja osaamisen jakamisen.

Kommentit muista keskittämisi- ja päivystysasetuksen muutosehdotuksista

Kainuun hyvinvointialue pitää asetusten muutoksia pääosin perusteltuina ja linjassa terveydenhuoltolain uudistusten kanssa. Seuraavat näkökulmat ovat kuitenkin keskeisiä Kainuun kaltaiselle harvaan asutulle alueelle:

- Synnytystoiminnan poikkeuslupaprosessin keventäminen on kannatettava. Kainuu korostaa, että alueelliset erityispiirteet, kuten pitkät etäisyydet tulee huomioida lupakäsittelyssä. Mahdollisuus säilyttää synnytystoiminta Kainuun keskussairaalassa on tärkeä osa alueellista palveluvarmuutta.
- Leikkausten keskittämiskriteerit (esim. tekonivelleikkaukset, selkäkirurgia, syöpäkirurgia) ovat potilasturvallisuuden ja laadun kannalta perusteltuja. Kainuu kuitenkin painottaa, että poikkeusmahdollisuus on säilytettävä alueilla, joissa keskittäminen vaarantaisi päivystysvalmiuden tai palvelujen saavutettavuuden.

Päivystysasetuksen muutokset selkeyttävät sääntelyä. Toisaalta on huomioitava, että ympärivuorokautisen päivystyksen ylläpitoon liittyvät vaatimukset tulee suhteuttaa alueellisiin olosuhteisiin.

Kanervo Ritva
Kainuun hyvinvointialue